

ถาม – ตอบรอบรู้โคราชจีโอพาร์ค

โดย สำนักงานโคราชจีโอพาร์ค

1. ชื่อจีโอพาร์ค (Geopark) ในภาษาไทย คืออะไร

ตอบ อุทยานธรณี
2. จีโอพาร์ค คือ อะไร

ตอบ โปรแกรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโปรแกรมหนึ่งขององค์การยูเนสโก
3. นิยามหรือความหมายของจีโอพาร์คตามที่กำหนดโดยยูเนสโก คือ อะไร

ตอบ พื้นที่ทางภูมิศาสตร์แห่งหนึ่งที่ภูมิประเทศและแหล่งธรณีวิทยามีคุณค่าในระดับนานาชาติ รวมทั้งแหล่งธรรมชาติอื่นและวัฒนธรรมที่สำคัญและสัมพันธ์กับแหล่งธรณีวิทยา และมีการบริหารจัดการแบบองค์รวม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ การศึกษา และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการจากล่างสู่บน (Buttom-up)
4. พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ หมายความว่าอย่างไร

ตอบ พื้นที่ที่ครอบคลุมทั้งด้านผืนดิน ผืนน้ำ บรรยากาศ พืชสัตว์ และมนุษย์ (วัฒนธรรม)
5. จีโอพาร์คในประเทศไทย มีกี่ระดับ (ตามแนวกรมทรัพยากรธรณี)

ตอบ 3 ระดับ 1) ระดับท้องถิ่น 2) ระดับประเทศ 3) ระดับโลก
6. จีโอพาร์คระดับโลก มีชื่อภาษาอังกฤษว่าอย่างไร

ตอบ UNESCO Global Geopark หรือจีโอพาร์คโลกยูเนสโก
7. จีโอพาร์คโลกยูเนสโกในปัจจุบัน (พ.ศ. 2562) มีกี่แห่งในประเทศไทย

ตอบ 147 แห่ง ใน 41 ประเทศ
8. ประเทศที่มีจีโอพาร์คโลกยูเนสโกมากที่สุด คือ ประเทศใด จำนวนเท่าไร

ตอบ ประเทศจีน มี 39 แห่ง
9. ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีจีโอพาร์คโลกในประเทศใดบ้าง กี่แห่ง

ตอบ อินโดนีเซีย (4 แห่ง) เวียดนาม (2 แห่ง) มาเลเซีย (1 แห่ง) ไทย (1 แห่ง)
10. จีโอพาร์คในประเทศมาเลเซีย มีชื่อว่าอะไร

ตอบ จีโอพาร์คลังกาวิ หรือ Langkawi Geopark หรือ Langkawi UNESCO Global Geopark
11. ความสำคัญทางธรณีวิทยาระดับนานาชาติของจีโอพาร์คลังกาวิ 2 ประการแรก คืออะไร

ตอบ 1. มีชั้นหินที่เก่าแก่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อายุ 550 ล้านปี)
2. มีลักษณะภูมิประเทศแบบคาสต์ (ถ้ำหินปูน หลุมยุบ ภูเขาไหลชัน ฯลฯ) บนเกาะในเขตร้อนชื้น

12. ประเทศไทยมีจีโอพาร์คกี่ระดับ กี่แห่ง ที่ไหนบ้าง

ตอบ 3 ระดับ 6 แห่ง คือ

- 1) จีโอพาร์คโลกยูเนสโก (สตูลจีโอพาร์ค)
- 2) จีโอพาร์คระดับประเทศ (โคราชจีโอพาร์ค)
- 3) จีโอพาร์คระดับท้องถิ่น (ขอนแก่นจีโอพาร์ค ผาชันสามพันโบกจีโอพาร์ค ไม้กลายเป็นหินตากจีโอพาร์ค และเพชรบูรณ์จีโอพาร์ค)

13. ความสำคัญทางธรณีวิทยาระดับนานาชาติของสตูลจีโอพาร์ค คือ อะไร

ตอบ 1) มีฟอสซิลในมหายุคพาลีโอโซอิก ครบทั้ง 6 ยุค
2) มีลักษณะภูมิประเทศแบบคาสต์บนแผ่นดินในเขตร้อนชื้น

14. โคราชจีโอพาร์คหรืออุทยานธรณีโคราช จัดตั้งขึ้นเมื่อใด โดยใคร

ตอบ ประกาศจัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2558 (29 กันยายน 2558) โดย จังหวัดนครราชสีมา สมัยผู้ว่าราชการจังหวัด นายธงชัย ลืออดุลย์

15. โคราชจีโอพาร์ค ประกอบด้วยพื้นที่บริเวณใด มีพื้นที่เท่าไร

ตอบ ประกอบด้วยพื้นที่ลุ่มน้ำลำตะคองตอนกลาง-ล่าง ครอบคลุม 5 อำเภอ คือ สีคิ้ว สูงเนิน ขามทะเลสอ เมืองฯ และเฉลิมพระเกียรติ มีพื้นที่ 3,167 ตร.กม. หรือราวร้อยละ 15 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

16. ศูนย์กลางการบริหารและประสานงานโคราชจีโอพาร์ค คืออะไร อยู่ที่ใด

ตอบ คือ สำนักงานโคราชจีโอพาร์ค ตั้งอยู่ที่สถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินฯ ตำบลสุรนารี อำเภอเมืองฯ

17. ในทางปฏิบัติ การบริหารอุทยานธรณีขึ้นอยู่กับคณะบุคคลที่คณะ ?

ตอบ 2 คณะ คณะแรก คือ คณะกรรมการอำนวยการอุทยานธรณีโคราช มีผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา เป็นประธาน ผู้อำนวยการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสจ.นม.) เป็นเลขานุการ ผู้อำนวยการอุทยานธรณีโคราช เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

คณะที่สอง คือ คณะผู้บริหารอุทยานธรณีโคราช มีผู้อำนวยการอุทยานธรณีโคราชเป็นประธานคณะแรกเป็นคณะกำหนดนโยบายและกำกับกำกับการดำเนินงาน คณะที่สองเป็นคณะผู้บริหารอุทยานธรณีโคราชโดยตรง ภายใต้นโยบายและการกำกับงานของคณะแรก

18. ผู้อำนวยการอุทยานธรณีโคราชคนแรกและคนปัจจุบัน คือ ใคร

ตอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเทือง จินตสกุล

19. โคราชจีโอพาร์ค ประกอบด้วย แหล่งธรณีวิทยา ธรรมชาติ และวัฒนธรรม รวมกี่แหล่ง

ตอบ 35 แหล่ง (ธรณีวิทยา 15 แหล่ง ธรณีวิทยา-ธรรมชาติ-วัฒนธรรม 4 แหล่ง ธรณีวิทยา-วัฒนธรรม 3 แหล่ง ธรรมชาติ 3 แหล่ง ธรณีวิทยา-ธรรมชาติ 2 แหล่ง วัฒนธรรม 8 แหล่ง)

20. **แหล่งธรณีวิทยา (Geological Site) คือ อะไร**

ตอบ แหล่งหิน ดิน แร่ ฟอสซิล หรือลักษณะภูมิประเทศ เช่น พิพิธภัณฑิ์ไม้กลายเป็นหิน บ่อทราย พระพุทธ (แหล่งฟอสซิลช้าง อ.เฉลิมพระเกียรติ) กุมภลักษณ์ (หลุมรูปหม้อ) มอจะบก (อ.สีคิ้ว) พิพิธภัณฑิ์ซากดึกดำบรรพ์โคกสูง (อ.เมืองฯ) ผายายเที่ยง (เขารูปอูโต้ อ.สีคิ้ว) บ่อดินโป่งแดง (อ.ขามทะเลสอ) บ่อเกลือหนองสรวง (อ.ขามทะเลสอ) น้ำตกวังเณร (อ.สูงเนิน)

21. **แหล่งธรรมชาติ (Natural Site) คือ อะไร ยกตัวอย่างแหล่งธรรมชาติในโคราชจีโอพาร์ค**

ตอบ คือ แหล่งธรรมชาติอื่น ๆ นอกเหนือจากแหล่งธรณีวิทยา เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า ตัวอย่างแหล่ง เช่น ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ คลองไผ่ (อ.สีคิ้ว) โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ หนองระเวียง (อ.เมืองฯ) สวนพฤกษศาสตร์ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี)

22. **แหล่งวัฒนธรรม (Cultural Site) คือ อะไร ยกตัวอย่างแหล่งวัฒนธรรมในโคราชจีโอพาร์ค**

ตอบ คือ แหล่งที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่มองเห็นได้และมองเห็นไม่ได้ หรือแหล่งที่เป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ เช่น พิพิธภัณฑิ์เมืองนครราชสีมา (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา) ตลาดน้ำอ่า (อ.ขามทะเลสอ) ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราชา บ้านยวน ปราสาทหินพนมวัน (อ.เมืองฯ) ปราสาทเมืองแขก (อ.สูงเนิน) พระนอน เมืองเสมา (อ.สูงเนิน) วิสาหกิจชุมชนกาแปดงมะไฟ (อ.สูงเนิน)

23. **ยกตัวอย่างแหล่งที่เป็นแหล่งธรณีวิทยา-ธรรมชาติ-วัฒนธรรม (Geo-Natural-Cultural Site)**

ตอบ วัดป่าภูผาสอง (เขารูปอูโต้+ป่าดิบแล้ง+เจดีย์ศรีภูผา) (อ.สูงเนิน)
ถ้ำเขาจันทน์งาม (ถ้ำหินทราย+ป่าดิบแล้ง+ภาพเขียนสี 4,000 ปี) (อ.สีคิ้ว)
แหล่งหินตัดสูงเนิน (หินทรายแดงและฟอสซิลสัตว์+ป่าเต็งรัง+แหล่งหินตัด) (อ.สูงเนิน)

24. **ยกตัวอย่างแหล่งที่เป็นแหล่งธรณีวิทยา-วัฒนธรรม (Geo-Cultural Site)**

ตอบ แหล่งหินตัดสีคิ้ว (หินทรายขาวเทา+แท่งหินตัด) (อ.สีคิ้ว)
แหล่งจุดชมวิวเขายายเที่ยง (Geo-Cultural Viewpoint) (เขารูปอูโต้+กังหันลมและอ่างพักน้ำตอนบน) (อ.สีคิ้ว)

25. **ความสำคัญทางธรณีวิทยาระดับนานาชาติของโคราชจีโอพาร์ค 2 ประการแรก คือ อะไร**

ตอบ 1. แหล่งฟอสซิลสัตว์พันธุ์ใหม่ของโลก 9 ชนิด และแหล่งฟอสซิลช้างดึกดำบรรพ์มากที่สุดของโลก (10 สกุลใน 55 สกุลของโลก) ในเขตอำเภอเมืองฯ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ
2. ภูมิประเทศเขาควस्ता (Cuesta) หรือเขารูปอูโต้กว่า 20 เขา ในเขตอำเภอสีคิ้ว-สูงเนิน

26. **โคราชจีโอพาร์ค มีเอกลักษณ์ที่ได้ชื่อว่า ดินแดนแห่งอะไร**

ตอบ “ดินแดนแห่งควस्ताและฟอสซิล” หรือ “Cuesta and Fossil Land”

27. **อัตลักษณ์ 8 ประการ ของโคราชจีโอพาร์ค คือ อะไร**

ตอบ “ดินแดนแห่ง 1 เขา 1 หิน 1 ป่า 1 ลำน้ำ 1 วัฒนธรรม กับ 3 ซาก” (เขาควеста/เขาอีโต้ หินทราย ป่าเต็งรัง ลำตะคอง วัฒนธรรมไทโคราช ซากไม้กลายเป็นหิน ซากช้างดึกดำบรรพ์ และซากไดโนเสาร์)

28. **ควеста (Cuesta) คือ อะไร**

ตอบ เป็นภาษาสเปน หมายถึง ไหล่ หรือ ลาด ในทางภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา คือ เขาหรือภูเขาที่มีรูปร่างคล้ายมีดอีโต้ โดยเมื่อมองจากด้านข้างตามแนวเทของชั้นหิน จะเห็นไหล่เขาด้านหนึ่งชัน (ด้านผาชัน หรือ Escarpment) และด้านหนึ่งลาด (ด้านลาดตามแนวเท หรือ Dip Slope) ปกติด้านลาด จะลาดเอียงจากแนวระดับไม่เกิน 20 องศา เขาควестаในเขตอำเภอสีคิ้ว-สูงเนิน ส่วนใหญ่จะลาดเอียงอยู่ในช่วง 6-10 องศา

29. **ยกตัวอย่างชื่อเขาควеста ในอำเภอสีคิ้วและสูงเนิน**

ตอบ **อำเภอสีคิ้ว** เช่น เขายายเที่ยง เขาน้ำโดด เขาเตียนหรือเขาขนานจิต เขาเขื่อนลั่น เขาพริก เขาสะเดา เขากระโดน เขาซำประดู่
อำเภอสูงเนิน เช่น เขาภูผาสูง เขาปิ่นแตก เขาสามสิบส่าง เขาเขี้ยว เขาผา

30. **โคราชควеста (Khorat Cuesta/Escarpment) คือ อะไร**

ตอบ คือ แนวเขาควестаของหมวดหินทรายที่ด้านทานต่อการสึกกร่อนผุพัง (หมวดหินพระวิหารและหมวดหินภูพาน) เป็นเขารูปอีโต้ ก่อตัวตั้งแต่ประเทศลาว-ไทย-กัมพูชา ความสูงอยู่ในช่วง 400-1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ความยาวรวมมากกว่า 1,700 กิโลเมตร จัดเป็นเขาควестаที่ยาวที่สุดแห่งหนึ่งของโลก และส่วนใหญ่วางตัวเป็นขอบที่ราบสูงโคราชทางด้านตะวันตกและด้านใต้ และส่วนหนึ่ง (60 กม.) วางตัวบริเวณขอบหรือใกล้ขอบของพื้นที่ด้านตะวันตก-ตกเฉียงใต้ของโคราชจีโอพาร์ค

31. **ศักยภาพ หรือ การใช้ประโยชน์ที่ดินที่จำเพาะหรือพิเศษของควестаในโคราชจีโอพาร์ค คือ อะไรบ้าง**

ตอบ 1. ศักยภาพในการผลิตพลังงานสีเขียว (พลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลมและพลังงานน้ำที่ได้จากกังหันลมและอ่างพักน้ำตอนบนของเขายายเที่ยง)
2. ศักยภาพเป็นที่ตั้งสถานีสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ (เขายายเที่ยง : สถานีเครื่องส่งวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11, สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3)
3. พื้นที่ป่าดิบแล้ง พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่เกษตรที่สูง พื้นที่แหล่งน้ำซับ (ทำประปาภูเขา เช่น เขาพริก)
4. พื้นที่แหล่งฟอสซิล : ไม้กลายเป็นหินยุคไดโนเสาร์ (บ้านเขายายเที่ยงใต้) ฟอสซิลร่องรอยรูซอนไซ (วัดป่าภูผาสูง)
5. แหล่งท่องเที่ยว-กีฬา-นันทนาการในที่สูง (จุดชมวิวเขายายเที่ยง กีฬาร่มร้อนเขาสะเดา กีฬาปีนหน้าผาบุคา กีฬาวิ่งฮาล์ฟมาราธอนลอยฟ้าเขายายเที่ยง กีฬาวิ่งเทรลลงมะไฟ ท่องเที่ยว Adventure เขตเขาควеста)

32. **ทำไม “ลำตะคอง” ถูกจัดเป็นธารน้ำบรรพกาล หรือ Antecedent stream**

ตอบ เพราะเป็นธารน้ำไหลที่ไหลอยู่ก่อนและเกิดก่อนภูมิประเทศเขาควестаในอำเภอสีคิ้ว

33. ป่าไม้ตามธรรมชาติในพื้นที่ตอนหรือเขาเตี้ยในโคราชจีโอพาร์ค เป็นป่าประเภทใด

ตอบ ป่าเต็งรัง

34. ป่าดิบแล้ง มักพบในบริเวณใดของโคราชจีโอพาร์ค

ตอบ บริเวณเขาควงเขาที่เป็นแนวเขตอำเภอรหว่างอำเภอสีคิ้ว-สูงเนิน กับอำเภอปากช่อง เช่น เขายายเที่ยง เขาภูผาสูง

35. ฟอสซิลสัตว์พันธุ์ใหม่ของโลก 8 ชนิด ที่พบในอำเภอเมืองฯ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ คือ สัตว์ชนิดใด

ตอบ อำเภอเมืองฯ เป็นสัตว์เลี้ยงลูกอายุ 100-110 ล้านปีก่อน

1. ไดโนเสาร์อิกัวโนดอนต์ “สิรินธรน่า โคราชเอนซิล”

2. ไดโนเสาร์อิกัวโนดอนต์ “ราชสีมาซอร์ส สุรนารีเอ”

3. ไดโนเสาร์อิกัวโนดอนต์ “สยามโมดอน นิมังงมิ”

4. ไดโนเสาร์ฟันฉลาม “สยามแรปเตอร์ สุวัจน์ดี”

5. เต่าจมูกหมู “คิซิลคูเมนิส โคราชเอนซิล”

6. จระเข้โคราช “โคราโตซุคัส จินตสกุลไล”

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม อายุ 0.01-16 ล้านปีก่อน

7. อูรังอุตัง หรือ เอบโคราช “โคราซพิเทคัส พิริยะอิ”

8. บรรพบุรุษฮิปโปโบราธ “เมอริโคโปเตมัส ท่าช้างเอนซิล”

9. แรดไร่นอ “อาเซราธีเรียม พอพันธ์ไน”

36. อำเภอใดที่พบฟอสซิลช้างดึกดำบรรพ์มากที่สุดในโลก จำนวนกี่สกุล อะไรบ้าง

ตอบ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบ 10 สกุลจาก 55 สกุลที่พบทั่วโลก (18%) ได้แก่

1. ช้างสีงา สกุล “กอมโฟธีเรียม” (Gomphotherium)

2. ช้างงาจบเล็ก สกุล “โปรไดโนธีเรียม” (Prodeinotherium)

3. ช้างงาเสียม สกุล “โปรตานันคัส” (Protanancus)

4. ช้างสีงา สกุล “เตตระโลโฟดอน” (Tetralophodon)

5. ช้างสีงา สกุล “ไซโกโลโฟดอน” (Zygodon)

6. ช้างสองงา สกุล “สเตโกโลโฟดอน” (Stegolophodon)

7. ช้างงาจบใหญ่ สกุล “ไดโนธีเรียม” (Deinotherium)

8. ช้างสองงา สกุล “ไซโนมาสโตดอน” (Sinomastodon)

9. ช้างสองงา สกุล “สเตโกดอน” (Stegodon)

10. ช้างสองงา สกุล “เอลิฟาส” (Elephas)

37. อำเภอที่พบฟอสซิลช้างดึกดำบรรพ์มากเป็นอันดับ 2 และ 3 ของโลก คือ อำเภอใด

ตอบ อันดับ 2 คือ อำเภอมิลเลอ (Mille District) ภูมิภาคอะฟาร์ (Afar) ประเทศเอธิโอเปีย พบ 8 สกุล

อันดับ 3 คือ อำเภอตงซิน (Tongxin County) จังหวัด Wuzhong ในเขตปกครองตนเอง Ningxia Hui ประเทศจีน พบ 7 สกุล

38. ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ พบฟอสซิลข้างดึกดำบรรพ์ในแหล่งใด
 ตอบ ในบ่อดูดทรายริมแม่น้ำมูล มากกว่า 10 บ่อ ในท้องที่ตำบลท่าช้าง ตำบลข้างทอง และตำบลพระพุทธ
39. โรงเรียนจีโอพาร์ค (Geopark School) ที่เป็นโรงเรียนต้นแบบในโคราชจีโอพาร์ค คือ โรงเรียนใด
 ตอบ โรงเรียนท่าช้างราษฎร์บำรุง ตำบลข้างทอง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
40. องค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ของโลโก้หรือสัญลักษณ์โคราชจีโอพาร์ค คือ อะไร
 ตอบ 1. ช้างสีงา (ตัวแทนของฟอสซิลที่พบในพื้นที่จีโอพาร์ค)
 2. เควสตาหรือเขารูปอู๊ด (ตัวแทนภูมิประเทศที่โดดเด่นที่สุดในจีโอพาร์ค ซึ่งแตกต่างจากจีโอพาร์คโลก ยูเนสโกอื่น ๆ ทั้งหมด)
 3. ลำน้ำ (แทนลำตะคอง ที่เป็นลำน้ำสายหลักในจีโอพาร์ค)
41. กลุ่มชาติพันธุ์ในโคราชจีโอพาร์ค มีกลุ่มชาติพันธุ์อะไรบ้าง และประชากรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์อะไร
 ตอบ 1. ไทโคราช 2. ไทอีสาน 3. ไทจีน 4. ไทมุสลิม 5. ไท-ยวน 6. ไทยซิกข์ โดยกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่เป็นไทโคราช
42. จำนวนประชากรในโคราชจีโอพาร์ค มีประมาณเท่าไร
 ตอบ ประมาณ 700,000 คนเศษ (28% ของประชากรในจังหวัดนครราชสีมา)
43. ทำไมจึงใช้ชื่อ Khorat แทน Korat ในชื่อโคราชจีโอพาร์ค (Khorat Geopark)
 ตอบ Khorat เป็นคำที่ใช้ในทางวิชาการ ใช้ตามราชบัณฑิตยสถาน และมักใช้เป็นชื่อวิทยาศาสตร์ ส่วน Korat เป็นคำที่ใช้ทั่วไปหรือใช้ตามความนิยม
44. วิสัยทัศน์ใหม่ของจังหวัดนครราชสีมา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2561 คือ อะไร
 ตอบ “โคราชเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เมือง 3 มรดกยูเนสโก นวัตกรรม และเกษตร อุตสาหกรรม สังคมปลอดภัย”
45. “เมือง 3 มรดกยูเนสโก” หมายถึง มรดกอะไรบ้าง
 ตอบ 1. มรดกโลก (World Heritage) คือ มรดกโลกกลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ยูเนสโกรับรอง พ.ศ. 2548
 2. พื้นที่สงวนชีวมณฑล (Biosphere Reserve Area) คือ พื้นที่สงวนชีวมณฑลป่าสะแกราช ยูเนสโกรับรอง พ.ศ. 2519
 3. อุทยานธรณีโลกหรือจีโอพาร์คโลก (Global Geopark) คือ โคราชจีโอพาร์ค กำลังอยู่ในขั้นตอนส่งเอกสารสมัครเพื่อให้ยูเนสโกประเมินใน พ.ศ. 2563 และอาจจะรับรองใน พ.ศ. 2564
 ทั้ง 3 มรดกข้างต้น เป็นโปรแกรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติขององค์การยูเนสโก
46. ยูเนสโก (UNESCO) คืออะไร
 ตอบ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ปัจจุบันมีประเทศสมาชิก 195 ประเทศ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

47. ดินแดนแห่ง 3 มงกุฎของยูเนสโก หรือ “UNESCO Triple Crown” หมายถึงอะไร

ตอบ หมายถึงจังหวัดหนึ่ง มีโปรแกรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ครบทั้ง 3 โปรแกรมของยูเนสโก คือ โปรแกรมมรดกโลก โปรแกรมพื้นที่สงวนชีวมณฑล และโปรแกรมอุทยานธรณีโลก ซึ่งในปัจจุบันมีแล้ว 2 ประเทศ คือ 1) ประเทศเกาหลีใต้ 2) ประเทศจีน และอาจ 3) ประเทศไทย โดยจังหวัดนครราชสีมา ถ้าโคราชจีโอพาร์คได้รับการรับรองเป็นจีโอพาร์คโลกจากยูเนสโกใน พ.ศ. 2564

48. มาสคอตของโคราชจีโอพาร์ค คืออะไร และทำไม

ตอบ ช้างสีง่า ที่ชื่อว่า “พลายสีมา” เพราะเป็นช้างศึกดำบรรพ์ที่พบในพื้นที่โคราชจีโอพาร์คและเป็นตัวแทนของฟอสซิลช้างทั้ง 10 สกุล ซึ่งถือว่าพบมากที่สุดของโลก ในอำเภอลำทะเมนชัย

49. ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2561-2565 ยุทธศาสตร์ใด ที่เน้นการพัฒนาอุทยานธรณีโคราช

ตอบ ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และยกระดับอุทยานธรณีโคราชสู่อุทยานธรณีโลก

50. จีโอพาร์ค (Geopark) คำว่า Geo ในภาษาอังกฤษมาจากคำว่าอะไร หมายถึง อะไร

ตอบ มาจากภาษากรีก คำว่า Gaia (ไกอา) แปลว่า “โลก” Geopark จึงไม่ใช่อุทยานธรณีวิทยา (Geological Park) แต่จะเหมือนอุทยานภูมิศาสตร์ (Geographical Park) เพราะเป็นพื้นที่ที่บูรณาการทั้งธรณีวิทยา ธรรมชาติอื่น ๆ และวัฒนธรรม (วิถีชีวิตผู้คนหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น)

51. ความหมายหรือส่วนหนึ่งของความหมาย “จีโอพาร์ค” ข้อใดต่อไปนี้ ที่ไม่ถูกต้อง

1. จีโอพาร์ค คือ ส่วนหนึ่งของโลกที่สามารถเข้าไปทำความเข้าใจโลกได้
2. Geopark คือ อุทยานธรณีวิทยา
3. Geopark is people
4. จีโอพาร์ค คือ สถานที่ที่เข้าไปเรียนรู้มรดกทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และมรดกที่จับต้องไม่ได้ รวมทั้งผู้คนและความรู้สึกของผู้คน
5. จีโอพาร์ค คือ พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่มีมรดกทางธรณีวิทยาสำคัญในระดับนานาชาติ

ตอบ ข้อที่ไม่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 Geopark คือ อุทยานธรณีวิทยา

52. สิ่งที่มีมองเห็นเป็นพื้นที่จีโอพาร์ค (Geopark Visibility) ควรมีอะไรบ้าง

- ตอบ
1. ป้ายต้อนรับทางเข้า
 2. ป้ายประชาสัมพันธ์
 3. ป้ายบอกทางสู่แหล่ง
 4. ป้ายสื่อความหมายในแหล่ง
 5. ใบปลิว/โบรชัวร์/แผนที่/หนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ
 6. เว็บไซต์
 7. แคนเตอร์ประชาสัมพันธ์
 8. ศูนย์ข้อมูลหรือสารสนเทศ

53. คณะหรือทีมดำเนินงานเพื่อการพัฒนาจัดตั้งเป็นจีโอพาร์คโลกยูเนสโก ควรประกอบด้วยใครบ้าง
 ตอบ นักธรณีวิทยา นักภูมิศาสตร์ นักสิ่งแวดล้อม ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำสถานศึกษา นักโบราณคดี สถาปนิก นักการเมือง ผู้พัฒนาผลิตภัณฑ์ บุคลากรด้านการท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร และ เครือข่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
54. กระบวนการพัฒนาจีโอพาร์ค ตามแนวทางยูเนสโก ใช้แนวทางใด
 ตอบ ใช้แนวทางจากล่างสู่บน (Bottom-up approach) (โดยประมวลความคิดทั่วทั้งองค์กร และนำมาคิด ร่วมกันจนตกผลึกเป็นภาพใหญ่ของทิศทางการพัฒนา เน้นผู้นำองค์กรที่เกี่ยวข้องระดับล่าง เน้น ปฏิสัมพันธ์ เป็นการวางแผนพัฒนาจากหน่วยงานปฏิบัติสู่คณะผู้บริหาร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การ พัฒนาที่เน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของระดับผู้ปฏิบัติการ หรือจากประชาชนมากขึ้น)
55. อุทยานธรณีโคราช ได้รับการรับรองจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นอุทยานธรณี ระดับประเทศ และเป็นแห่งที่ 2 ของไทย ต่อจากอุทยานธรณีสตูล ตั้งแต่เมื่อใด
 ตอบ 24 สิงหาคม 2561
56. กิจกรรมหลักของจีโอพาร์ค คือ อะไร
 ตอบ 1. การอนุรักษ์ 2. การศึกษาเรียนรู้ 3. การพัฒนาอย่างยั่งยืน
57. การพัฒนาอย่างยั่งยืนในจีโอพาร์ค เน้นกิจกรรมอะไร
 ตอบ เน้นจีโอทัวร์ริซึม (Geotourism) หรือการท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์ ซึ่งหมายถึงการท่องเที่ยวที่สนับสนุน หรือเสริมสร้างลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่โดดเด่นของสถานที่ ซึ่งได้แก่ ธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุนทรียะ มรดกของท้องถิ่น และความเป็นอยู่ที่ดีของผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่
58. กิจกรรมการอนุรักษ์ในจีโอพาร์ค เน้นอนุรักษ์อะไรเป็นพิเศษ
 ตอบ อนุรักษ์มรดกทางธรณีวิทยาที่มีคุณค่าสำคัญระดับนานาชาติ เช่น ฟอสซิล หิน ดิน แร่ ภูมิประเทศ ต่าง ๆ เช่น เควสตา ภูเขาไฟ ถ้ำ น้ำตก เกาะ หาดทราย เป็นต้น
59. กิจกรรมการศึกษาเรียนรู้ในจีโอพาร์ค มีจุดมุ่งหมายอะไร
 ตอบ เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่น เรียนรู้และเข้าใจในความสำคัญของมรดกทางธรณีวิทยา รวมทั้งความเชื่อมโยงกับ มรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอื่น ๆ ในพื้นที่ ทำให้เกิดความตระหนักในคุณค่า และมีความ ภาคภูมิใจในพื้นที่ท้องถิ่นของตน
60. ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและสังคมของจีโอพาร์ค คือ อะไร
 ตอบ สร้างงาน อาชีพ และรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น เช่น การจำหน่ายผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ของแหล่ง ท่องเที่ยวจีโอพาร์ค การบริการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ไกด์ ที่พัก ร้านอาหาร ยานพาหนะ หรือการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานจากภาครัฐและเอกชน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา โรงแรม รีสอร์ท ในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น
61. ข้อความที่กล่าวว่า “เขาหินป่าล้อมรอบกับ 3 ซาก” ท่านคิดว่า คือ อะไร
 ตอบ อัตลักษณ์ 8 ประการ ของโคราชจีโอพาร์ค (ดูข้อ 27)

62. แหล่งธรรมชาติหรือวัฒนธรรมของจีโอพาร์คโลก ต้องมีคุณค่าโดดเด่นหรือคุณค่าพิเศษที่ไม่เหมือนที่ใด (Unique) ในระดับสากลเหมือนมรดกโลก ใช่หรือไม่
ตอบ ไม่ใช่
63. เกณฑ์ความโดดเด่นของจีโอพาร์คกำหนดไว้เฉพาะในด้านใดและระดับใด
ตอบ ด้านธรณีวิทยา ระดับนานาชาติ (มากกว่า 2 ประเทศขึ้นไป)
64. จีโอพาร์คโลกแตกต่างจากมรดกโลกในด้านใดบ้าง
ตอบ 1. มีชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการบริหารและพัฒนาพื้นที่
2. เน้นการอนุรักษ์ความหลากหลายทางธรณีวิทยาของโลก
3. มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนทางเศรษฐกิจในพื้นที่ด้วยกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์ (Geotourism) ที่ทำให้เกิดงาน อาชีพ และรายได้ แก่ชุมชนท้องถิ่น
4. จะถูกประเมินซ้ำโดยยูเนสโกอีกเพื่อการรับรองสถานภาพเดิมทุก ๆ 4 ปี
65. จีโอพาร์คโลก มีอนุสัญญาจากยูเนสโกที่บังคับให้สมาชิกต้องปฏิบัติตามเหมือนมรดกโลกหรือไม่
ตอบ ไม่ (จีโอพาร์คโลกใช้กฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่แล้วของชุมชนท้องถิ่นหรือของประเทศนั้น ๆ เป็นแนวให้ปฏิบัติ)
66. WHS, MB, GGNp คือ อะไร
ตอบ อักษรย่อของโปรแกรมมรดกโลก (World Heritage Site)
โปรแกรมมนุษย์และชีวมณฑล (Man and Biosphere)
และโปรแกรมอุทยานธรณีโลก (Global Geopark)
67. ประธานสภาจีโอพาร์คโลกคนปัจจุบัน (2562) คือ ใคร ชาตินี้
ตอบ ดร.กี มาตินี (Dr.Guy Martini) เป็นนักธรณีวิทยาชาวฝรั่งเศส
68. ผู้อำนวยการจีโอพาร์คโลกคนปัจจุบัน (2562) คือ ใคร ชาตินี้
ตอบ ศาสตราจารย์ ดร.นิโคลัส โซรอส (Prof. Dr.Nickolas Zouros) เป็นนักภูมิศาสตร์ชาวกรีก
69. สำนักงานใหญ่ของยูเนสโก ตั้งอยู่ที่เมืองใด
ตอบ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
70. องค์กรหลักที่มีนโยบายและการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งจีโอพาร์คในประเทศไทย คือ องค์กรใด และเริ่มตั้งแต่เมื่อใด
ตอบ กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อ พ.ศ. 2553
71. การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาจัดตั้งอุทยานธรณีในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อยู่ในยุทธศาสตร์ด้านที่เท่าไร และว่าด้วยอะไร
ตอบ ด้านที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ดูหัวข้อ 4.4 พัฒนาเมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง)

72. ประกาศจังหวัดนครราชสีมา เรื่อง วาระจังหวัดนครราชสีมาขับเคลื่อนอุทยานธรณีโคราช สู่อุทยานธรณีโลก เป็นประกาศปี พ.ศ. ไต โดยใคร เพื่ออะไร

ตอบ 18 เม.ย. 2561 โดย ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา นายวิเชียร จันทรโณทัย เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมบูรณาการการดำเนินงานขับเคลื่อนอุทยานธรณีโคราช สู่อุทยานธรณีโลก นำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรมต่อไป

73. วิสัยทัศน์ในแผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา ในช่วง พ.ศ. 2562 – 2565 ฉบับทบทวน พ.ศ. 2561 คืออะไร

ตอบ “โคราชเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เมือง 3 มรดกยูเนสโก นวัตกรรม และเกษตร อุตสาหกรรม สังคมปลอดภัย”

74. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา ช่วง พ.ศ. 2562 – 2565 ในฉบับทบทวนข้อ 73 มี 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ระบุเรื่องอุทยานธรณีโคราชอยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่เท่าไร มีข้อความว่าอย่างไร

ตอบ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และยกระดับอุทยานธรณีโคราชสู่อุทยานธรณีโลก

75. ผลการทบทวนแผนท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา ช่วง พ.ศ. 2562-2566 เมื่อ 25 ต.ค. 2561 เน้นการส่งเสริมการพัฒนาโคราช สู่อการเป็นเมืองอะไรบ้าง

ตอบ การเป็นเมืองไมซ์ (Mice City) เมืองจีโอพาร์ค (Geo City) เมืองมรดกโลก (World Heritage) และเมืองศิลปะ (Art and Culture City)

76. การท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์ หรือ Geotourism ตามปฏิญญาโรคา ที่อุทยานธรณีโรคา (Arouca Geopark) ประเทศโปรตุเกส พ.ศ. 2554 ภายใต้การสนับสนุนของยูเนสโก เน้นชั้นแนลจีโอกราฟิกและบริษัทท่องเที่ยวโลก ให้ความหมายอย่างไร

ตอบ Geotourism หมายถึง การท่องเที่ยวที่สนับสนุนหรือส่งเสริมลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่โดดเด่นของพื้นที่หรืออัตลักษณ์ของพื้นที่ ทั้งในด้านธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุนทรียภาพ มรดก และความ เป็นอยู่ที่ดีของชุมชนที่อาศัยอยู่ โดยการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (Geological Tourism) เป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์

77. พิพิธภัณฑไม้กลายเป็นหิน มีความเชื่อมโยงกับธรณีวิทยาอย่างไร

ตอบ พิพิธภัณฑจัดแสดงเรื่องฟอสซิลไม้กลายเป็นหิน ช้างดึกดำบรรพ์ ไดโนเสาร์ และสัตว์พีชร่วมยุคสมัยต่าง ๆ และพิพิธภัณฑตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าไม้กลายเป็นหินโกรกเดือนห้าที่เป็นแหล่งสะสมตะกอนทางน้ำโบราณที่เรียกว่า “ชั้นกรวดตอนล่าง-ตอนบนและไม้กลายเป็นหิน” (Lower-Upper Gravel Beds and Petrified Woods) อายุราว 800,000 ปีก่อน และเป็นส่วนหนึ่งของตะพักกรวดยุคควอเทอร์นารีในแผนที่ธรณีวิทยาที่เป็นแนวยาวในอีสานใต้กว่า 200 กม.

78. **ปราสาทพนมวันและกำแพงประตูชุมพล มีความสัมพันธ์กับธรณีวิทยาอย่างไร**

ตอบ เป็นสิ่งก่อสร้างที่ใช้วัสดุหินทราย สันนิษฐานว่าใช้หินทรายเนื้อหยาบสีขาวเทา น้ำตาลอ่อน น้ำตาลเหลือง จากแหล่งหินตัดสีคิ้วที่เป็นหมวดหินภูพาน อายุ 120 ล้านปีก่อน กับใช้หินทรายเนื้อปานกลางสีน้ำตาลแดง จากแหล่งหินตัดสูงเนิน ที่เป็นหมวดหินโคกกรวด อายุ 110 ล้านปีก่อน

79. **ชุมชนไท-ยวน มีความสัมพันธ์กับธรณีวิทยาและนิเวศวิทยาอย่างไร**

ตอบ ชุมชนไท-ยวน ตั้งถิ่นฐานอยู่ในที่ราบลุ่มริมลำตะคอง ซึ่งมีดินอุดมสมบูรณ์เพราะเป็นตะกอนเนื้อละเอียดที่ลำน้ำพัดพามาทับถมในที่ราบลุ่มใกล้ฝั่งน้ำ จึงประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนา ใช้ไม้ไผ่จากกอไผ่ริมฝั่งน้ำทำระหัดวิดน้ำกว่า 100 ตัว นำน้ำเข้าไปในแปลงนา และใช้ไม้เต็งรังจากที่ดอนหรือเชิงเขาควนสตาที่เป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มาทำไม้ก่อสร้างบ้านมีได้ถุนและขวางตะวันตามแบบฉบับวัฒนธรรมบ้านไท-ยวน

80. **อนุสรณ์สถานไม้กลายเป็นหิน ร.6 มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมและธรณีวิทยาอย่างไร**

ตอบ เป็นอนุสรณ์สถานริมฝั่งแม่น้ำมูลและไม้ไกลจากจุดบรรจบกับลำตะคอง ที่ใช้ฟอสซิลไม้กลายเป็นหินจากท้องร่องแม่น้ำมูลนำขึ้นประดับไว้บนอนุสรณ์สถาน เมื่อ พ.ศ. 2464 เพื่อเตือนใจและรำลึกถึงเจตนารมณ์ของ ร.6 ที่ต้องการให้ไม้กลายเป็นหินดำรงอยู่ในท้องที่ที่พบ ซึ่งคงเป็นซากอยู่ในชั้นตะกอนกรวดทรายบริเวณดังกล่าวที่สะสมตัวมาพร้อมกับซากดึกดำบรรพ์สัตว์หลากหลายชนิดที่มีอายุอยู่ในช่วง 16 ล้านปีก่อนจนถึงปัจจุบัน หรือภายใต้ชั้นตะกอนกรวดทรายดินเหนียวที่หนาไม่ต่ำกว่า 50 เมตร

81. **“โคราช : มหานครแห่งบรรพชีวิน ถิ่นอุทยานธรณี” ในคำกล่าวนี้ คำว่า “บรรพชีวิน” หมายถึงอะไร และถ้ามหานครโคราชหมายถึงพื้นที่เทศบาลนครนครราชสีมาและปริมณฑล จะอธิบายคำกล่าวข้างต้นอย่างไร**

- ตอบ**
1. บรรพชีวิน หมายถึง ฟอสซิลหรือซากดึกดำบรรพ์
 2. พื้นที่ปริมณฑล หมายถึง ตำบลใกล้เคียงเทศบาลนครในทุกทิศและในรัศมี 20 กิโลเมตรจากศูนย์กลาง (อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี) เป็นแหล่งฟอสซิลจำนวนมาก และมีถึง 3 ยุค เช่น **ด้านตะวันตก** ในตำบลโคกกรวด สุรนารี เป็นแหล่งฟอสซิลไดโนเสาร์พันธุ์ใหม่ของโลกถึง 4 ชนิด และสัตว์ร่วมยุคในยุคครีเทเชียส (110 ล้านปี) **ด้านเหนือ** ในตำบลโคกสูง เป็นแหล่งฟอสซิลสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมยุคควอเทอร์นารี (0.2 ล้านปี) ถึง 15 ชนิดหรือหนาแน่นที่สุดในอาเซียน **ด้านตะวันออก** ในตำบลท่าช้างและพระพุทธ เป็นแหล่งฟอสซิลช้างดึกดำบรรพ์มากที่สุดในโลกถึง 10 สกุลจาก 55 สกุลที่พบทั่วโลกในยุคนีโอจีน-ควอเทอร์นารี (16-0.01 ล้านปี) รวมทั้งสัตว์ฟิชอื่นทั้งหมดกว่า 30 ชนิด ส่วน**ด้านใต้** ในท้องที่ตำบลไชยมังคลงจนถึงหนองระเวียง เป็นแหล่งฟอสซิลไม้กลายเป็นหินยุคควอเทอร์นารี
 3. อุทยานธรณี หมายถึง อุทยานธรณีโคราช โดยใช้ความโดดเด่นด้านฟอสซิลดังกล่าว เป็นเอกลักษณ์ทางธรณีวิทยาที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ในการขอรับรองจากยูเนสโกเพื่อจัดตั้งเป็นอุทยานธรณีโลก รวมทั้งเป็นที่มาส่วนหนึ่งของนิยามดินแดนอุทยานธรณีโคราช คือ “Cuesta & Fossil Land”